

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
АРМЯНСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ARMENIAN STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS

ԲԱՆԲԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ

ВЕСТНИК АРМЯНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
ЭКОНОМИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА

MESSENGER OF ARMENIAN STATE
UNIVERSITY OF ECONOMICS

2(50)

«ՏՆՏԵՍԱԳԵՏ» ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2018

«Բանբեր Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի»
հանդեսն ընդգրկված է դոկտորական ատենախոսությունների արդյունքների
տպագրման համար ընդունելի գիտական հրատարակությունների ցանկում

Գլխավոր խմբագիր՝ Կորյուն ԱՅՈՅԱՆ

Խմբագրական խորհուրդ՝ Սուրեն ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, Արարատ ԶԱՔԱՐՅԱՆ, Աշոտ ԹԱՎԱԴՅԱՆ,
Միքայել ՄԵԼԹՈՒՄՅԱՆ, Խորեն ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ (գլխավոր խմբագրի տեղակալ), Աշոտ ՍԱԼՆԱ-
ԶԱՐՅԱՆ, Արամ ՍԱՐԳՍՅԱՆ, Վարդան ՍԱՐԳՍՅԱՆ, Յուրի ՍՈՒՎԱՐՅԱՆ, Գագիկ ՎԱՐԴԱՆ-
ՅԱՆ, Պարույր ԲԱԼԱՆԹԱՐՅԱՆ

Главный редактор Корюн АТОЯН

Редакционная коллегия: Сурен ГЕВОРКЯН, Арарат ЗАКАРЯН, Ашот ТАВАДЯН, Микаел МЕЛКУ-
МЯН, Хорен МХИТАРЯН (заместитель главного редактора), Ашот САЛНАЗАРЯН, Арам
САРКИСЯН, Вардан САРКИСЯН, Юрий СУВАРЯН, Гагик ВАРДАНЯН, Паруйр КАЛАНТАРЯН

Editor-in-chief Koryun ATOYAN

Editorial board: Suren GEVORGYAN, Ararat ZAKARYAN, Ashot TAVADYAN, Mikayel MELKUMYAN,
Khoren MKHITARYAN (Deputy Editor-in-chief), Ashot SALNAZARYAN, Aram SARGSYAN,
Vardan SARGSYAN, Yuri SUVARYAN, Gagik VARDANYAN, Paruyr KALANTARYAN

Միջազգային խմբագրական խորհուրդ՝ Սալվատորե ՄՈՉԻԱ (Իսպանիա), Միքելե ԱԲԵՐՈՒԲ (Շվեյ-
ցարիա), Ալան ՀՈՒՂԱՇԹՅԱՆ (Շվեյցարիա), Էլվիս ԱԴՋԵՅԻ (Գանա), Սուլթանա Տանյա
ԿԱՊԻԿԻ (Հունաստան), Ջուդիթ Ա. ՄԱԳՆԵՏԻԿՈ (Ֆիլիպիններ), Բրյուս ՀԵՐՆ (Մեծ Բրիտա-
նիա), Արիանե ԼԱՄԲԵՐՏ-ՄՈԳԻԼՅԱՆՍԿԻ (Ֆրանսիա), Մարկուս ՄԱՐԿՏԱՆՆԵՐ (ԱՄՆ)
Նորհան ԱԲԴՈՒԼԼԱ (Մալայզիա), Ալեքսանդրա ԲՐՈՅԼԵՏ-ՇԼԵՍԻՆԳԵՐ (Ավստրիա)

Международная редакционная коллегия: Сальваторе МОЧИА (Испания), Майкл АКЕРИБ
(Швейцария), Алан ХУДАШТЯН (Швейцария), Элвис АДЖЕИ (Гана), Султана Тانيا КАПИКИ
(Греция), Джудит А. МАГНЕТИКО (Филлипины), Брюс Герн (Великобритания), Ариане ЛАМ-
БЕРТ-МОГИЛЯНСКИЙ (Франция), Маркус МАРКТАННЕР (США), Норхан АБДУЛЛА (Малай-
зия), Александра БРОЙЛЕТ-ШЛЕСИНГЕР (Австрия)

International editorial board: Salvatore MOCCIA (Spain), Michael AKERIB (Switzerland), Alain
HOODASHTIAN (Switzerland), ELVIS ADJEI (Ghana), Soultana Tania KAPIKI (Greece), Judith A.
MAGNETICO (Phillipines), Bruce HEARN (Britain), Ariane Lambert-Mogiliansky (France), Marcus
Marktanner (USA), Norehan ABDULLAH (Malaysia), Alexandra BROILETT-SCHLESINGER
(Austria)

Պատասխանատու քարտուղար՝ Գոհար ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ավագ խմբագիր՝ Սուսաննա ՉԱԼԱԲՅԱՆ
Տեխնիկական խմբագիր՝ Նաիրա ԽՉԵՅԱՆ

Ответственный секретарь Гоар ОГАНЕСЯН
Старший редактор Сусанна ЧАЛАБЯН
Технический редактор Наира ХЧЕЯН

Executive secretary Gohar HOVHANNISYAN
Senior editor Susanna CHALABYAN
Technical Editor Naira KHACHEYAN

© «Բանբեր ՀՊՏՀ», 2018

© «Տնտեսագետ» հրատարակչություն, 2018

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՖԻՐՈՒԶԱ ՄԱՅԻՆՅԱՆ

Մարդկային կապիտալում կատարվող ներդրումների
առանձնահատկությունները..... 9

ԱՇՈՏ ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ, ՄԻՔԱՅԵԼ ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ, ԷԼՅԱՆՈՐԱ ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ

Հայաստանում տնտեսական մրցակցության պաշտպանության
մի քանի առաջնահերթություն 17

ՄԻՆԱՅԻԼ ԹԱՎԱԴՅԱՆ

ՀՀ սոցիալ-տնտեսական զարգացման արդի հիմնախնդիրներն ու
դրանց լուծմանը նպաստող ժամանակակից գործոնները 30

ՖՐԻԴԱ ԲԱՀԱՐՅԱՆ, ԷՄՄԱ ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ

Հակազնազցման միջոցները տնտեսավարման արդի
պայմաններում. միջազգային միտումները և Հայաստանի փորձը... 41

ՄԻԶԱԶՁԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԳԱԳԻԿ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ, ՍԵՐԳԵՅ ԻԳՆԱՏՈՎ

Օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների որոշիչ գործոնների
տեսամեթոդաբանական տեսանկյունները..... 53

ՂԱԿԻԹ ՀԱՆՎԵՐԴՅԱՆ, ՏԱԹԵՎԻԿ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

Աշխատուժի միջազգային միգրացիայի ազդեցությունը
համաշխարհային տնտեսության վրա 70

ԳՐԻԳՐ ՆԱԶԱՐՅԱՆ, ԱՆՆԱ ՓԱՆՆՅԱՆ

Լոգիստիկ ծառայությունների աուքսորսինգ. միջազգային
միտումներ..... 78

ՈՌԻԶԱՆՆԱ ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ

Գլոբալացման ազդեցությունը ժողովուրդների և ազգերի
քաղաքականության, լեզուների և աշխարհայացքային
դրսևորումների վրա..... 93

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ԶԲՈՍԱԵՐԶՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՐԻ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ

Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության
գնահատման արդի հիմնախնդիրները ՀՀ բանկային
համակարգում..... 102

ԳԱՅԱՆԵ ԹՈՎՄԱՍՅԱՆ, ՄԱՐԻԱ ՅՈՀԱՆ

Հայաստանը որպես զբոսաշրջային ուղղություն լեռ
զբոսաշրջիկների համար..... 111

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԱՐՂԱՆ ԲՈՍՏԱՆԶՅԱՆ, ԱՐՄԻՆԵ ԶԱԽԱՐՅԱՆ

Ֆինանսական հնարավորությունների ընդլայնման ուղիները
 ՀՀ բաժնետիրական ընկերություններում 122

ՍԵՐՁԵՅ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ

Ֆինանսական ներգրավվածության նշանակության մասին 134

ՀԱՅԿԱԶ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Նոր երևույթ արժուրային և ֆինանսական համակարգում 142

ՆԱՐԻՆԵ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Դրամական հոսքերի կառավարչական վերլուծության
 հիմնախնդիրները առևտրային բանկերում 155

ՊԱՅԱՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀՀ ապահովագրական շուկայի եկամուտների հավասարաչափ
 բաշխվածության որոշումը 161

ԲՆՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱՂԵԺՂԱ ԱՅՅԱՆ

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումն ըստ
 տեխնաժին ծանրաբեռնվածության ցուցանիշի 170

ՏՆՏԵՍԱՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՄՈՂԵԼԱՎՈՐՈՒՄ

ԱԼԲԵՐՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ՀՀ-ում նորամուծական գործընթացների գնահատումը լատենտ
 փոփոխականի մոդելավորման միջոցով 177

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԼՅՈՒԲԱ ՄԵՀՐԱԲՅԱՆ

Լիզինգի՝ որպես ձեռնարկատիրական պայմանագրային բարդ
 հարաբերությունների իրավական առանձին կարգավորման
 անհրաժեշտությունը 186

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՄԱՐԻԱՆԱ ՔՈՉԱՐՅԱՆ

Կրթության տեղեկատվայնացման հեռանկարները Հայաստանի
 Հանրապետությունում 202

ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՄԻՆԵ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ, ԼՈՒՍԻՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ջարմանք արտահայտող լեզվամիավորների իմաստային
 կառուցվածքի առանձնահատկությունները 212

ՈՌԻԶԱՆՆԱ ԽՈՍՏԻԿՅԱՆ

Հոմանիշության կարևորությունը ընդհանուր և գործարար
 անզլերենում 220

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ТЕОРИЯ

- ФИРУЗА МАИЛЯН**
Особенности инвестиций в человеческий капитал..... 9
- АШОТ МАРКОСЯН, МИКАЕЛ МИКАЕЛЯН,
ЭЛЯНОРА МАТЕВОСЯН**
Некоторые приоритеты в сфере защиты экономической
конкуренции в Армении 17
- МИХАИЛ ТАВАДЯН**
Проблемы социально-экономического развития РА в настоящее
время и современные факторы, способствующие их решению.... 30
- ФРИДА БАГАРЯН, ЭММА МОВСИСЯН**
Антидемпинговые средства в современных экономических
условиях: международные тенденции и опыт Армении 41

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ

- ГАГИК ВАРДАНЯН, СЕРГЕЙ ИГНАТОВ**
Теоретико-методологические аспекты детерминантов прямых
иностранных инвестиций..... 53
- ДАВИД АХВЕРДЯН, ТАТЕВИК ВАРДАНЯН**
Влияние международной трудовой миграции на мировую
экономику 70
- ГРИГОР НАЗАРЯН, АННА ПАХЛЯН**
Аутсорсинг логистических услуг: международные тенденции 78
- РУЗАННА ЕГИАЗАРЯН**
Воздействие глобализации на проявления политики, языков и
мировоззрения народов и наций..... 93

МЕНЕДЖМЕНТ И ТУРИЗМ

- МАРИ СТЕПАНЯН**
Методы оценки эффективности управления человеческими
ресурсами в банковской системе РА..... 102
- ГАЯНЕ ТОВМАСЯН, МАРИЯ ИОГАНН**
Армения как туристическая дестинация для польских туристов... 111

ФИНАНСЫ И НАЛОГОВАЯ ПОЛИТИКА

ВАРДАН БОСТАНДЖЯН, АРМИНЕ ЗАХАРЯН

Пути расширения финансовых возможностей в акционерных обществах РА 122

СЕРГЕЙ СУКИАСЯН

О значении финансовой вовлеченности 134

АЙКАЗ ОГАНЕСЯН

Новое явление в валютной и финансовой системе 142

НАРИНЕ САРГСЯН

Проблемы управленческого анализа денежных потоков в коммерческих банках 155

ГАЯНЕ АРУТЮНЯН

Определение равномерного распределения доходов страхового рынка РА 161

ЭКОНОМИКА ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

НАДЕЖДА АФЯН

Оценка воздействия на окружающую среду по антропогенному индексу нагрузки 170

ЭКОНОМИКО-МАТЕМАТИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ

АЛЬБЕРТ САРГСЯН

Оценка инновационных процессов в РА с помощью моделирования латентного переменного 177

ПРОВЕДЕНИЕ

ЛЮБА МЕГРАБЯН

Необходимость правового отдельного регулирования лизинга, как сложных предпринимательских договорных отношений 186

СИСТЕМА ОБРАЗОВАНИЯ

МАРИАНА КОЧАРЯН

Перспективы информатизации образования в Республике Армения 202

ЯЗЫКОЗНАНИЕ

АРМИНЕ ГРИГОРЯН, ЛУСИНЕ АРУТЮНЯН

Особенности семантической структуры лексических единиц, выражающих "удивление" 212

РУЗАННА ХОСТИКЯН

Значимость синонимии в общем и деловом английском языке 220

C O N T E N T S

THEORY OF ECONOMICS

<i>FIRUZA MAYILYAN</i> The Peculiarities of Investments in Human Capital	9
<i>ASHOT MARKOSYAN, MIKAYEL MIKAYELYAN, ELYANORA MATEVOSYAN</i> Some Priorities in the Sphere Protecting Economic Competition in Armenia.....	17
<i>MIKAHAIL TAVADYAN</i> Current Issues of the RA Socio-Economic Development and Modern Factors Contributing to Their Solution	30
<i>FRIDA BAHARYAN, EMMA MOVSISYAN</i> Anti-Dumping Measures in the Current Economic Conditions: International Tendencies and Experience of Armenia.....	41

INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

<i>GAGIK VARDANYAN, SERGEY IGNATOV</i> Theoretical and Methodological Aspects of Determinants of Direct Foreign Investments	53
<i>DAVIT HAKHVERDYAN, TATEVIK VARDANYAN</i> Impact of International Labor Migration on the World Economy.....	70
<i>GRIGOR NAZARYAN, ANNA PAKHLYAN</i> Logistic Services Outsourcing: International Trends	78
<i>RUZANNA YEGHIAZARYAN</i> The Impact of Globalization on the Manifestations of People's and Nations' Policy, Languages and World Outlook.....	93

MANAGEMENT AND TOURISM

<i>MARY STEPANYAN</i> Methods Evaluating the Effectiveness of Human Resource Management in the RA Banking System	102
<i>GAYANE TOVMASYAN, MARIA JOHANN</i> Armenia as a Tourism Destination for Polish Tourists.....	111

FINANCE AND TAX POLICY**VARDAN BOSTANDJYAN, ARMINE ZAKHARYAN**

Ways of Expanding Financial Possibilities in Joint-Stock Companies of the RA 122

SERGEY SUQIASYAN

On the Meaning of Financial Inclusion..... 134

HAYKAZ HOVHANNISYAN

A New Phenomenon in the Currency and Financial System..... 142

NARINE SARGSYAN

The Problems of Managerial Analysis of Cash Flows in Commercial Banks 155

GAYANE HARUTYUNYAN

Definition of the Uniform Income Distribution of the Insurance Market in the RA 161

ENVIRONMENTAL ECONOMICS**NADEZDHA AFYAN**

Environmental Impact Assessment According to the Anthropogenic Index of Loading 170

ECONOMIC-MATHEMATICAL MODELLING**ALBERT SARGSYAN**

Estimating Innovation Processes in the RA Via Latent Variable Modeling..... 177

LAW**LYUBA MEHRABYAN**

The Necessity of Legal Separate Regulation of Leasing, as Complex Entrepreneurial Contract Relations..... 186

EDUCATIONAL SYSTEM**MARIANA KOCHARYAN**

The Perspectives of Education Informatization in the Republic of Armenia..... 202

LINGUISTICS**ARMINE GRIGORYAN, LUSINE HARUTYUNYAN**

Peculiarities of the Semantic Structure of Lexical Units Expressing Surprise..... 212

RUZANNA KHOSTIKYAN

Significance of Synonymy in General and Business English. 220